

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020201306
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:0020201306.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Prístav n.o., so sídlom v Michalovciach, Duklianska 1919/4, IČO: 50 385 151, zastúpený JUDr. Ondrejom Kellerom, advokátom, so sídlom v Humennom, Námestie slobody 2, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska 4, 6, 8, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 26C/21/2020 zo dňa 9. novembra 2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce č.k. 26C/21/2020-305 zo dňa 9. novembra 2021.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 36.800 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 36.800 € od 17.1.2020 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 36.800 € titulom náhrady škody, spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej aj len ministerstvo), konkrétne nepodpísaním zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby, nevyplatením tohto finančného príspevku, čomu predchádzala nezákonne vykonaná kontrola a nerešpektovanie pokynu generálnej prokuratúry. Škodu vyčíslil vo výške príspevku, na ktorý mal zákonný nárok.

3. V odôvodnení súd citoval odôvodnenie žaloby žalobcom a označil aj listinné dôkazy, ktoré pripojil žalobca k žalobe, poukázal na závery znaleckého posudku č. 8/2021 F. P. Z. a na administratívny spis Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 18672/2016, týkajúci sa žiadosti žalobcu o poskytnutie finančného príspevku. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobca ako žiadateľ o finančný príspevok požiadal Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR o poskytnutie finančného príspevku za služby v oblasti sociálnej starostlivosti v zmysle § 78a ods. 1 písm. d/ zákona 448/2005 Z.z. o sociálnych službách, pričom na základe tejto žiadosti Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako subjekt oprávnený poskytovať takýto príspevok zaslalo žalobcovi zmluvu č. 5260/2017-M_ORF o poskytnutí finančného príspevku. Zároveň bol žalobca poučený, že v prípade, ak dôjde k zníženiu počtu miest v zariadení oproti stavu v žiadosti, musí túto zmenu oznámiť a bude mu zaslaná nová zmluva.

Žalobca po doručení návrhu zmluvy a poučenia, za účelom objektivizácie skutočného stavu, oznámil zmenu počtu miest. Na základe tohto oznámenia vykonalo ministerstvo monitoring s poukazom na čl. III bod 3.18 zmluvy, ktorá uzavretá nebola. Za preukázané vzal vykonanie monitoringu zamestnancami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR u žalobcu v dňoch 31.5.2017 a 27.6.2017, konkrétne v dennom stacionári v Jovse, oznámenie o výsledkoch monitoringu žalobcovi, ako aj nepodpísanie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a zákona 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov na rozpočtový rok 2017 medzi žalobcom a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Za preukázané vzal aj vyjadrenie sa žalobcu k oznámeniu o výsledkoch monitoringu listom zo dňa 31.8.2017 a doručenie žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 21.6.2019 Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na ktorú žalobca nedostal žiadnu odpoveď. Za preukázané považoval aj poskytnutie sociálnych služieb žalobcom 40-tim klientom v žalovanom období na základe zmlúv o poskytovaní sociálnej služby, uzavretých s jednotlivými klientmi dňa 14.3.2017 a znaleckým posudkom F.. P. Z. vzal za preukázané aj vynaloženie nákladov na sociálne služby v žalovanom období v rozsahu uhradených pohľadávok vo výške 24.591,94 € a v rozsahu neuhradených záväzkov 14.598,67 €.

4. Právne posudzoval vec podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 3 a § 9 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len zákon 514/2003 Z.z.) a podľa § 78a a § 78b zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

5. Nesporným podľa súdu v konaní bolo, že k uzavretiu zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby medzi žalobcom a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na rozpočtový rok 2017 nedošlo na základe výsledkov monitoringu, vykonaných zamestnancami ministerstva v dennom stacionári žalobcu v obci Jovsa v dňoch 31.5.2017 a dňa 27.6.2017, sporným však bolo, či takýto postup zo strany Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bol nezákonným postupom (nesprávnym úradným postupom), v príčinnej súvislosti s ktorým vznikla žalobcovi škoda.

6. Z vykonaného dokazovania vzal súd za nepochybne preukázané, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vykonalo u žalobcu úkon monitoringu s odkazom na čl. III bod 3.18 a 3.19 zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby, ktorá medzi týmto ministerstvom a žalobcom uzavretá nebola a zároveň konštatoval, že ani zákon o rozpočtových pravidlách č. 523/2004 Z.z., ani zákon o finančnej kontrole a audite č. 357/2015 Z.z. a ani zákon o kontrole v štátnej správe č. 10/1996 Z.z. nepozná pojem monitoring. Vykonaný monitoring, výsledkom ktorého bolo neuzavretie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby, teda nemal žiaden zákonný ani zmluvný podklad a bol vykonaný v rozpore s právnymi predpismi. Pokiaľ žalovaný nemal zmluvný ani zákonný podklad pre vykonanie monitoringu, jeho postup je nezákonným postupom, a teda nesprávnym úradným postupom. Zároveň súd poukázal na to, že základný predpis č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe, ktorý predpisuje podmienky výkonu kontroly, stanovuje jasný postup pri vykonávaní kontroly. Túto musia vykonať aspoň dvaja zamestnanci orgánu kontroly na základe jeho poverenia a výkon kontroly je potrebné vopred oznámiť a výsledkom kontroly musí byť záver v podobe protokolu. Z administratívneho spisu predloženého žalovaným však takýto predpísaný postup v prípade monitoringu vykonávaného u žalobcu nevyplýval.

7. Za preukázaný vzal súd aj vznik škody v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom a jej výšku, vychádzajúc zo znaleckého posudku predloženého žalobcom a z fotokópií zmlúv, ktoré žalobca uzatvoril s prijímateľmi sociálnej služby v celkovom počte 40 počnúc dňom 15.3.2017 na dobu neurčitú. Výška škody predstavuje výšku príspevku, ktorý by bol žalobca získal, ak by došlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby a ktorú sumu by použil na úhradu nákladov na poskytnuté sociálne služby, ktoré preukázal predloženým znaleckým posudkom.

8. Zároveň sa súd vyporiadal aj s argumentáciou žalovaného, že škoda nemohla žalobcovi vzniknúť, nakoľko by finančné prostriedky musel žalobca vrátiť po vykonanej kontrole a že škoda nemôže predstavovať paušálnu sumu vyplatených nákladov na sociálne príspevky, keďže finančný príspevok sa poskytuje ako preddavková platba 25 % na kalendárny štvrťrok s tým, že je povinný prijímateľ tohto príspevku tento zúčtovať za skutočne poskytnuté služby a vynaložené výdavky, a to tak, že u žalobcu neprebehla žiadna riadna kontrola v zmysle platnej právnej úpravy zo strany Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na základe ktorej by bolo vydané rozhodnutie správneho orgánu, ktorý by tento záver žalovaného podporoval a túto úvahu žalovaného preto považoval iba za ničím

nepreukázanú. K argumentácii žalovaného ohľadne nemožnosti paušálnej náhrady byť prvkom náhrady škody súd poukázal na to, že v zmysle zmluvy malo dôjsť k plneniu vo výške 36.800 €, pričom znaleckým posudkom bol preukázaný vznik záväzkov v danom období vo výške 14.598,67 €, ktoré neboli uhradené, ale zároveň bola preukázaná úhrada pohľadávok vo výške 24.591,94 €. Pokiaľ aj zostali neuhradené záväzky vo výške 14.598,67 €, súd konštatoval, že to neznamena, že tieto záväzky uhradené neboli a s najväčšou pravdepodobnosťou ich uhradil žalobca z vlastných zdrojov, čím mu vznikla škoda.

9. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom sumu 36.800 €.

10. V zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 OZ v spojení s ust. § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 36.800 € od 17.1.2020 do zaplatenia, teda po uplynutí lehoty 6 mesiacov od doručenia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR dňa 16.7.2019.

11. O náhrade trov prvoinštančného konania i odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. 6Co/136/2020 rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov celého konania v plnom rozsahu proti neúspešnému žalovanému.

12. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že sa v rozhodnutí nevysporiadal s povinnosťami, ktoré mu uložil odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení. Nesúhlasil so záverom súdu o splnení všetkých zákonných podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR žalovaný uviedol, že nespochybňuje vykonanie monitoringu v rozpore s čl. III bod 3.18 zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, pretože mohol byť vykonaný až na základe účinnej zmluvy o poskytnutí finančného príspevku. Vytýkal súdu, že sa nemal zaoberať len tým, či vykonanie monitoringu malo oporu v zákone, ale mal sa zaoberať aj tým, aký následok samotný úkon vykonania monitoringu mohol mať na prípadný vznik nároku na náhradu škody žalobcovi. Súd sa žiadnym spôsobom nezaoberal tým, ako mal žalovaný naložiť v ďalšom svojom konaní so skutočnosťami, ktoré na vykonaných monitoringoch zistil tak, aby v ďalšom postupoval v súlade s platnou právnou úpravou, najmä v súlade s ustanoveniami zákona 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách a zák. č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite. Žalovaný mal za to, že len v prípade, ak by sa preukázalo, že jeho postup po vykonaní monitoringu bol v rozpore s vyššie uvedenými zákonmi, mohla by byť naplnená podmienka príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou škodou. V tej súvislosti dal do pozornosti povinnosti, ktoré vyplývajú žalovanému z vyššie citovaných zákonov a ktorými je pri svojej činnosti viazaný. Žalovaný je povinný pri nakladaní s verejnými prostriedkami, teda aj pri poskytovaní finančného príspevku podľa zákona o sociálnych službách postupovať v zmysle vyššie uvedených zákonov, najmä podľa zákona o finančnej kontrole a audite. Žalovaný bol povinný vykonávať finančnú kontrolu od okamihu podania žiadosti o poskytnutie finančného príspevku žalobcom podľa zákona o sociálnych službách až do prípadného konečného zúčtovania tohto finančného príspevku po ukončení rozpočtového roka 2014. V tej súvislosti poukázal na dôležitú skutočnosť pre posúdenie jeho postupu pri tom, ako naložil so skutočnosťami, ktoré zistil pri výkone monitoringu, keď pristúpil k vykonaniu druhej základnej finančnej kontroly. Prvýkrát žalovaný vykonal základnú finančnú kontrolu po podaní žiadosti o poskytnutie finančného príspevku s vyjadrením, že vzhľadom na splnenie všetkých podmienok je možné vo finančnej operácii pokračovať a druhýkrát vykonal žalovaný základnú finančnú kontrolu pred uzavretím zmluvy o poskytnutí finančného príspevku. Vzhľadom na zistené skutočnosti pri monitoringu bola základná finančná kontrola vykonaná príslušným zamestnancom ministerstva s vyjadrením, že finančnú operáciu (uzavretie zmluvy) nie je možné vykonať. Na proces vykonávania základnej finančnej kontroly sa pritom nevzťahujú ust. § 20 a nasl. zákona o finančnej kontrole, ktoré upravujú procesný postup len v súvislosti s výkonom administratívnej finančnej kontroly a kontroly na mieste. Základná finančná kontrola bola vykonaná na základe podkladových materiálov, obsiahnutých v administratívnom spise žalovaného, preukazujúcich závažné porušenie zákona o sociálnych službách zo strany žalobcu. Samotný žalobca sa však k nedostatkom zisteným monitoringom nevyjadril, zistenia nespochybnil a vo svojom vyjadrení zo dňa 31.8.2017 k oznámeniu o zisteniach sa domáhal len svojho nároku vyplývajúceho zo žiadosti o poskytnutie príspevku. Poukázal na „Oznámenie o výsledku monitoringu“ a oznámenie zo dňa 28.7.2017, z ktorého je zrejme, že obsahom zistení žalovaného boli tak závažné porušenia povinností

žalobcu ako poskytovateľa sociálnych služieb, ktoré viedli žalovaného k tomu, že zmluvu o poskytnutí finančného príspevku so žalobcom neuzavrel, a to z dôvodu vykonania finančnej kontroly pred vstupom do zväzku v zmysle zákona o finančnej kontrole. Podľa názoru žalovaného bez ohľadu na spôsob, resp. formu zistenia skutočností (monitoring), ktoré viedli žalovaného k tomu, aby neuzavrel zmluvu o poskytnutí finančného príspevku, nemohol žalovaný zistené skutočnosti v súlade so zákonom o finančnej kontrole ignorovať a musel tieto skutočnosti vyhodnotiť a správať sa v súlade so zákonom o finančnej kontrole. K príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou škodou a k preukázaniu vzniku a výšky škody žalovaný uviedol, že jeho konanie pri zistení skutočností (monitoring) nezakladá ešte príčinnú súvislosť pre vznik škody žalobcovi. Žalobcom uplatnenú škodu pritom nepovažuje za preukázanú. Zopakoval, že žalobcovi by na základe riadne uzavretej zmluvy o poskytnutí finančného príspevku nevznikol automaticky nárok na finančný príspevok vypočítaný podľa počtu miest, na ktoré je poskytovaná sociálna služba, ale vznikol by len nárok na vyplatenie preddavkovej platby na poskytovanie sociálnych služieb v rozsahu 25 % finančného príspevku uvedeného v zmluve. Výška finančného príspevku uvádzaná v zmluve je teda len rámcom pre určenie výšky preddavkovej platby a neznamená, že prijímateľovi automaticky vznikol nárok na vyplatenie celého finančného príspevku v rozsahu uvedenom v zmluve. Táto platba podlieha zúčtovaniu, a to podľa reálneho poskytovania sociálnej služby. Ani predloženie zmlúv uzavretých s prijímateľmi sociálnej služby v počte 40 miest nepreukazuje skutočnosť, že sociálne služby boli v relevantnom období a v celom rozsahu všetkým klientom poskytované. Ide len o deklaráciu existencie zmluvného vzťahu s prijímateľom sociálnej služby. Žalobcom predložené zmluvy teda nie sú relevantným dôkazom preukazujúcim, že všetkým prijímateľom bola sociálna služba poskytovaná a už vôbec nie v akom rozsahu. Ak žalobcovi vznikla škoda, mohla vzniknúť len v časti, v ktorej reálne poskytol sociálnu službu a nebol mu na ňu poskytnutý finančný príspevok. Žalobca tak nepreukázal skutočnú škodu, a to ani predloženým znaleckým posudkom. Zo všetkých dôvodov považoval rozsudok za vecne nesprávny.

13. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Stručne opísal skutkové okolnosti so zdôraznením, že žalobca včas podal žiadosť o poskytnutie príspevku a potom, čo na základe upozornenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR oznámil zníženie počtu miest v zariadení, ministerstvo mu opravenú zmluvu nezaslalo a pristúpilo v dňoch 31.5.2017 a 27.6.2017 k monitoringu (kontrole) u žalobcu s poukazom na čl. III bod 3.18 nepodpísanej zmluvy. Po tejto kontrole mu bolo doručené oznámenie o výsledku monitoringu, na ktoré reagoval listom zo dňa 31.8.2018, v ktorom sa vyjadril podrobne k zisteným nedostatkom, ale zároveň napadol zákonnosť a správnosť vykonanej kontroly z dôvodu, že v čase jej výkonu nebola platne uzavretá zmluva o poskytnutí finančného príspevku. Na základe výsledkov tejto nezákonnej kontroly následne nedošlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, čím vznikla na strane žalobcu škoda vo výške nevyplateného príspevku, ktorá je v príčinnej súvislosti s nesprávnym (nezákonným) úradným postupom žalovaného. Túto škodu si žalobca vyčíslil za obdobie od 15.3.2017 do 23.8.2017, t.j. za 5 mesiacov po 184 € (výška príspevku na jedno miesto) x 40 miest, spolu 36.800 €. V konaní pritom žalovaný nespochybnil, že žalobcovi vznikol nárok na uzavretie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku a uznal, že kontrola vykonaná zamestnancami žalovaného nebola vykonaná v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z., lebo nešlo o dohľad vykonávaný na základe § 98 ods. 7 citovaného zákona a nemohlo súčasne ísť ani monitoring na základe podmienok dohodnutých v zmluve, keďže zmluva ešte nebola účinná. Pokiaľ žalovaný nespĺnenie svojej zákonnej povinnosti uzavrieť zmluvu a poskytnúť príspevok žalobcovi odôvodňoval tým, že je jeho povinnosťou pri nakladaní s verejnými financiami postupovať v súlade so zákonom č. 375/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite, žalobca uviedol, že právny odbor žalovaného na základe písomného stanoviska potvrdil, že zvolený procesný postup žalovaného, od ktorého žalobca odvodzuje uplatnenú náhradu škodu, bol od začiatku nezákonný. Žalobca pritom sociálnu službu svojim klientom poskytol, čoho dôkazom sú zmluvy uzavreté s klientmi a na základe vypracovaného znaleckého posudku preukázal výšku vynaložených finančných prostriedkov (nákladov) na zabezpečenie poskytovanej sociálnej služby, ktorá mala byť refundovaná poskytnutým finančným príspevkom po podpise zmluvy, k čomu však z dôvodu nezákonného postupu ministerstva nedošlo. Žalovaný následne začal účelovo tvrdiť, že kontrola nebola monitoringom, ale „návštevou“, v súlade so zákonom č. 375/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite. Tu žalobca zdôraznil, že sa nemohlo jednáť o audit, pretože nebola splnená základná podmienka pre jeho vykonanie, a to že osoby, ktoré vykonávali audit v rámci „návštevy“, neboli písomne poverené na vykonanie finančnej kontroly. Finančná kontrola má presne stanovené pravidlá, lehoty, procesný postup, práva a povinnosti povinnej osoby a oprávnenej osoby, a to všetko bolo zo strany ministerstva porušené, preto na tieto výsledky „návštevy“ nemožno prihliadať s dôrazom na tú skutočnosť, že závery uvedené vo výsledku monitoringu

žalobca od počiatku popieral a nikdy ich neuznal. Žalobca preukázal tak porušenie zákonnej povinnosti žalovaného, škodu, ako aj príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou, z ktorého dôvodu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

14. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

16. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 12. apríla 2022 o 9.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 5. apríla 2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

18. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

21. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, riadiac sa pritom právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení sp. zn. 6Co/136/2020 zo dňa 17. marca 2021, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Žalovaný v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

24. Odvolací súd sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, spočívajúceho v nepodpísaní zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby na rozpočtový rok 2017 a nevyplatení finančného príspevku, čomu predchádzal nezákonne vykonaný monitoring u žalobcu, ktorý nemal podklad v platne a účinne uzavretej zmluve o poskytnutí príspevku, ani v žiadnom právnom predpise.

25. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu, že škodu v tomto prípade predstavujú náklady vynaložené žalobcom na poskytnutie sociálnych služieb klientom, s ktorými mal žalobca uzavreté

zmluvy v danom kalendárnom období, ktoré boli preukázané znaleckým posudkom a žalobcovi neboli refundované finančným príspevkom v dôsledku neuzavretia zmluvy, ktorý mu mal byť poskytnutý za obdobie od 15.3.2017 do 23.8.2017 v celkovej výške 36.800 €.

26. Súd svoje úvahy, ako dospel k týmto záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval a právny názor odvolacieho súdu, vyslovený v jeho zrušujúcom uznesení sp. zn. 6Co/136/2020, ktorým bol viazaný.

27. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

28. Predmetom konania je náhrada škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. titulom nesprávneho (nezákonného) úradného postupu ministerstva v súvislosti s neuzavretím zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na rozpočtový rok 2017, a to na základe výsledkov monitoringu, vykonaného bez zmluvného alebo zákonného podkladu, v dôsledku čoho žalobcovi nebol vyplatený finančný príspevok na poskytovanie sociálnych služieb v žalovanej výške 36.800 €.

29. Súd správne kvalifikoval žalobou uplatnený nárok ako nárok na náhradu škodu spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a skúmal splnenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, t.j. 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody a 3. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym postupom a vznikom škody.

30. Z vykonaného dokazovania dospel k správne záveru o splnení všetkých zákonných predpokladov, keď vzal za preukázaný nezákonný postup Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súvislosti s uzavieraním (nepodpísaním) zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby so žalobcom na rozpočtový rok 2017 na základe výsledkov nezákonne vykonaného monitoringu žalobcu, vzal za preukázaný aj vznik škody, spočívajúci vo vynaložených nákladoch na poskytnutie sociálnej služby klientom, s ktorými mal žalobca uzatvorené zmluvy v danom kalendárnom období a ktoré žalobcovi neboli refundované finančným príspevkom v dôsledku neuzavretia zmluvy, pričom výška vynaložených nákladov vyplýva zo znaleckého posudku a vzal za preukázanú aj príčinnú súvislosť medzi nezákonným (nesprávnym) úradným postupom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a vzniknutou škodou, pretože nebyť nepodpísania zmluvy, žalobcovi by bol príspevok vo výške 36.800 € vyplatený.

31. K odvolacej námietke žalovaného, že súd sa mal zaoberať tým, aký následok samotný úkon vykonania monitoringu mohol mať na prípadný vznik nároku na náhradu škody žalobcovi odvolací súd uvádza, že výsledok nezákonne vykonaného monitoringu u žalobcu dňa 31.5.2017 a dňa 27.6.2017 nemožno vziať za relevantný z hľadiska posudzovania, aký vplyv mohol mať na (ne)uzavretie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku so žalobcom a na samotný vznik škody v prípade, ak by išlo o zákonný postup.

32. Podstatným v prejednávanej spore bolo zistenie, že monitoring vykonaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR bol nesprávnym (nezákonným) úradným postupom, keďže bol vykonaný na základe čl. III bod 3.18 zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, ktorá v čase vykonania monitoringu nebola účinná (nebola uzavretá), vykonanie monitoringu nemalo oporu ani v žiadnom právnom predpise a na základe výsledkov tohto nezákonného postupu uvedeného ministerstva nedošlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí finančného príspevku so žalobcom a k jeho vyplateniu. Nebyť tohto nezákonného postupu, zmluva o poskytnutí finančného príspevku so žalobcom by bola uzavretá, keďže v konaní neboli tvrdené a ani preukázané žiadne iné dôvody neuzavretia zmluvy a finančný príspevok by bol vyplatený a žalobca by mal refundované vynaložené náklady na poskytnutie sociálnych služieb. Nepochybne tak bola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a vznikom škody u žalobcu.

33. Pokiaľ žalovaný vytýka súdu prvej inštancie, že v odôvodnení rozsudku sa nezaoberal tým, ako mal žalovaný naložiť v ďalšom konaní so skutočnosťami, ktoré na monitoringoch zistil tak, aby v ďalšom postupoval v súlade s platnou právnou úpravou, odvolací súd uvádza, že rozhodne nezákonným postupom zistené skutočnosti nemohli byť podkladom pre rozhodovanie o (ne)uzavretí zmluvy o

poskytnutí finančného príspevku so žalobcom a nie je úlohou súdu „dávať návod“ žalovanému, ako mal tieto výsledky zlegalizovať, aby ich mohol použiť v kontraktačnom procese. V tomto smere odvolacia námietka žalovaného je nenáležitá. Postup Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v kontraktačnom procese nemal oporu nielen v zmluve, ale ani v zákone č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v zákone č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a ani v zákone č. 10/2016 Z.z. o kontrole v štátnej správe, ako na to správne poukázal súd prvej inštancie, preto polemika žalovaného o tom, že postup Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR mohol byť v súlade s vyššie uvedenými zákonmi, je irelevantná a bez vplyvu na záver súdu o splnení podmienky preukázania príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou.

34. Pokiaľ žalovaný poukazuje na povinnosti vyplývajúce pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo zákona č. 523/2014 Z.z. a zákona č. 357/2015 Z.z., najmä povinnosť vykonávať finančnú kontrolu, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uvádza, že výkon týchto povinností musí byť v súlade s právnymi predpismi, teda musia byť vykonávané spôsobom predpísaným zákonom a v medziach zákona, keďže štátny orgán môže konať len to, čo je zákonom dovolené (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR).

35. Podkladom pre vykonanie základnej finančnej kontroly (žalovaný v odvolaní uvádza, že po vykonaní monitoringu a pred podpísaním zmluvy bola vykonaná druhá základná finančná kontrola) nemohli byť skutočnosťami získané nezákonným postupom (monitoringom) a výsledky tejto druhej finančnej kontroly preto nemohli byť použité ako relevantné pre posúdenie splnenia zákonných podmienok pre uzavretie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku.

36. Tvrdená druhá základná finančná kontrola nemohla zhojiť nezákonnosť vykonaného monitoringu.

37. V zmysle čl. 16 ods. 2 Základných princípov CSP súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom.

38. Vychádzajúc z tohto základného princípu CSP nemohol súd opomenúť formu (spôsob) zistenia skutočností, pre ktoré nedošlo k uzavretiu zmluvy a nemohol zohľadniť pri posudzovaní príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou skutočnosťami získané nesprávnym úradným postupom.

39. K odvolacím námietkam ohľadne výšky škody odvolací súd poukazuje na závery znaleckého posudku Ing. Fedora Jozefa č. 08/2021, z ktorého vyplynuli uhradené i neuhradené náklady na poskytnuté sociálne služby za kalendárne mesiace 03-08/2017 u žalobcu, pričom uhradené náklady predstavovali 24.591,94 € a neuhradené záväzky predstavovali 14.598,67 €, spolu náklady v uvedenom období predstavovali 39.190,61 €, a teda škoda uplatnená žalobcom vo výške príspevku, ktorý by bol poskytnutý na základe uzavretej zmluvy vo výške 36.800 €, tak bola preukázaná. Súčasťou znaleckého posudku boli aj účtovné doklady, preukazujúce všetky tieto výdavky a v konaní žalobca predložil aj zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uzavreté medzi žalobcom a jednotlivými klientmi na obdobie od 15.3.2017 do budúcnosti a vyhodnotením všetkých týchto dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti dospel súd k správne záveru o preukázaní výšky škody uplatnenej žalobcom. Nedôvodná je preto odvolacia námietka žalovaného o nepreukázaní vzniknutej škody žalobcovi.

40. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku o náhrade trov konania.

41. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania (sp. zn. 6Co/25/2022) bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalobcovi, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).